

Ny Valosoa sy hadihady

Fitondrana Rajoelina

Voafetra ny fahaizany eo amin'ny lafiny jeôpôlitika

Mitsidaikadaika na misababaka famindra ny fitondrana Rajoelina eo amin'ny lafiny jeôpôlitika, na ny fifandraisana iraisam-pirenena. Miharihary mazava tsara izany ankehitriny amin'ny resaka momba ny raharaha Ukraine sy Russie, tamin'ny fanapahan-kevitra teo anivon'ny Firenena Mikambana, na fanalana tamin'ny toerany ny minisitry ny raharaha-bahiny teo aloha izay efa nosoloina maimaika be ihany. Teo koa ny raharaha momba ny amin'ny dinika faharoa, sy momba ireo delegasiona malagasy vaovao hiatrika ny delegasiona avy amin'ny mpitondra frantsay. Na iry voalohany na ity faharoa farany dia maneho mazava, fa tsy mahafehy izany sehatra izany ny fitondrana malagasy. Manaporofo izany ny tsikera maro samihafa avy amin'ireo olom-pirenena isan-tsokajiny, indrindra ireo manam-pahaizana momba izany.

Tsy mazava ny lalan-kizoran'i Madagasikara rehefa tojo tranga sarotra toa ny an'i Ukraine sy Russie. Tsy matotra sy miovaova ny fanapahan-kevitra raisina ary tsy sahy maneho mazava sy hentitra fa zary toa mifahifahy. Tsy nahitsy ny fomba nolazaina ny amin'ny fiandrianam-pirenena raha tsy efa sahy nilaza izany ny senegale, ary manamafy izany ny tsy fahitana hevitra ambara hafa intsony ankoatran'izay. Tsy mitovy anefa fa samy manana ny maha izy azy ny firenena afrikana ary toy izany koa ny zava-misy atrehin'ny tsirairay ao aminy. Fitnen-dRajoelina teo aloha teo ny hoe : ho môdely aty Afrika i Madagasikara, hitodika aty amintsika ny mason'izao tontolo izao. Raha izany tokoa dia manan-kambara hafa fa tsy maka tahaka ny ambaran'ny firenen-kafa ny fitondrana malagasy na manara-drian-drano fotsiny, ary ny ambarany amin'izany mitombona mazava amin'ny raharaha sarotra toy ny ao Ukraine sy Russie izao. Tsy izany anefa no hita sy re. Filazana mba manana ny lanjany sy vesatra, fa tsy izay efa fandren'ny olona ihany na misy amboamboarina toy ny nolazaina tany ivelany ireny na tany amin'ny Firenena Mikambana na tany amin'ny nahazoana ilay amboara amin'ny resaka indostria, izay niteraka adihevitra be ihany koa io teto amin'ny firenena, ary noezahezana izay hampangingina maimaika azy, satria tsy naharesy lahatra ny olom-pirenena maro. Hatreto tsy fantatry ny vahoaka malagasy marina izay hevitry ny fitondrana malagasy momba io raharaha iraisam-pirenena io. Raha toy izao hatrany no fandehan'ny raharaha, tsy hita soritra mazava ny hevitry ny fitondrana, dia azo adika izany ho tsy fahaizana mifehy ny jeôpôlitika eo amin'ny se-

hatra iraisam-pirenena.

Ny anankiray ihany koa, dia ny momba ny dinika amin'ireo Nosy malagasy bodoin'ny fitondrana frantsay. Efa tsikera be no ataon'ny olom-pirenena na ny antoko saropiaro mafy amin'ny fiandrianam-pirenena, toy ny Otrikafo ohatra, ny amin'ny hanaovana ny dinika any Frantsa. Toy ny mandady manana ny rariny ny fahitany izany nefo toa mety amin'ny fitondrana. Hita rahateo fa miezaka mandrirarira ny resaka ny fitondrana frantsay ao anatin'izany, ary ezahiny ny hametrahana amboletra ny hevny satria fantany ny lanjan'ny fitondrana Rajoelina ary voarefiny. Tranga voakasik'izany ny amin'ny Nosy Glorieuses na Nosy Sambatra, izay kasaingy atao valan-javaboahary arovana na iaraha-mitantana. Zary kely hery anefa ny fitondrana Rajoelina hanoherana ny ho setrin'izany. Manambara izany ny fanovana ireo olona ao anaty delegasiona hanao izany dinika faharoa izany, izay tsy mbola fantatra mazava indray koa hatreto ny daty hanantanterahana izany, raha nolazaina hatramin'izay fa amin'ny fiandohan'ny volana novambra ho avy izao. Ny tsapa dia tsy afaka manome na mamaritra hentitra fotoan'andro na daty hihaonana amin'ny delegasiona frantsay ny fitondrana Rajoelina. Izay ilay ambaran'ny mpandinika hoe "mandady manana ny rariny". Tsy hahatafavoaka "baolina", araka ny fomba fiteny, araka izany izao fitondrana izao. Midika zavatra be rahateo ny fanovana lava izao ny olona mitana ny toeran'ny minisitry ny raharaha-bahiny Malagasy, izay nahitana lesoka hatrany. Hiandry inona na hanantena inona amin'izany ny vahoaka Malagasy? Fitondrana izay mihevitra ny handeha irety sy miseho hahavita samirery ny raharaha, fa tsy mila ny fanam-piana na ny fanohanan'ny hafa eto amin'ny firenena. Azo lazaina ho saro-toerana na ratsy toerana eo amin'ny fifandraisana iraisam-pirenena i Madagasikara, noho ny tsy fahafehezana ny lafiny jeôpôlitika na jeôstratejika raha araka ireo tranga ireo. Tsiahivina, ny filoha Ravalomanana tamin'ny fotoana nitondrany dia nampiaiky firenena maro na ireo firenendehibe aza, amin'io fahaizana mandresy lahatra io eo amin'ny lafiny diplômatika, ary nanana ny toerany i Madagasikara tamin'izany. Mipetraka ho tantara izany na dia noezahezana mpanao politika maloto nokosehina aza. Mila mianatra sy maka traikefa momba izany ny fitondrana ankehitriny. Manahirana ny saina ihany ny mieritreritra an'izany.

Sôh'son

DEPIOTE EMILIEU RAMBOASALAMA

Nandray ny avy amin'ny IDA na Institute for Defense Analyses

Ny depote avy amin'ny Boriboritany faha-4 eto Antananarivo renivohitra, voafidy tamin'ny lisity ny antoko TIM, Ramboasalama Emilien.

Mandaloo eto amintsika amin'izao fotoana, ny iraka avy amin'ny ivontoe-rana Amerikana misaha-na ny resaka fanaovana tolo-dalàna sy volavolandalàna. Nandray ny delegasiona Amerikana Linda S. Bishai, Ph.D. sy Theresa "Tiki" Mitchell J.D avy ao amin'ny IDA: Institute for Defense Analyses afak'omaly, tao amin'ny Lapan'ny Antenimierampirene na Solombavam-bahoakan'i Madagasikara voafidy tao amin'ny Boriboritany faha-4, Ramboasalama Emilien, izay sady filoha lefitry ny Vaomiera maharitry ny fiarovam-pirenena ao amin'ity an-

drimpajakana mpanao lalàna ity. Niatrika ny dinika koa ny solontena avy ao amin'ny Ministeran'ny

"amélioration des textes de lois sur la justice militaire", na ny fanatsarana ny rijantenin-dalàna momba ny fitsarana eny anivon'ny foloalindahy, sy ny "conséquences des dommages subies par la population civile à cause des actions militaires", na ny fiantraikan'ny asa ratsin'ny miaramila sasany eny anivon'ny mponina sivity. Tato ho ato, nisy ny asa ratsin'ny foloalindahy sasany eny anivon'ny mponina sivity, ilaina ny fiarovana ny mponina sivity amin'ny lalàna mahakasika azy ireny.

Isambilo

Fisolokiana

Nahitana vola sandoka Mandritsara, Manakara, Mahanoro

Miparitaka amin'ny faritra sasany eto Madagasikara amin'izao fotoana ny vola sandoka, nahitana izany ny tany Mandritsara faritra Sofia sy ny tany Manakara fitovinany, raha ny afak'omaly, efa nahitana izany koa ny tany Mahanoro any amin'ny faritra Atsinanana. Tany Mandritsara: olona iray avy naka vola tamir'ny "cash point" iray tao Mandritsara, no nahatsapa rehefa tonga ny fotoana nampiasany an'ilay vola fa vola sandoka ity an-tanany. Naveriny tany amin'ny toerana nahazoany azy ilay vola, ka tao no fantatra fa nomen' olona vola sandoka, olona nanao dépôt ilay tompon'ny "cash point" tamin'ny fotoana tsy fantany. Nosoloany araka izany ilay vola tamin'ny farany.

Tany Manakara, lehilahy iray no saika hanao "dépôt" vola sandoka iray tapitrisa ariary tamin'ny Kiôska iray tao an-toerana. Ilay ramatoa mpiandraikitra ny Kiôska no nahatsapa fa vola sandoka ny 20.000 Ar voalohany voarainy, ka rehefa nojerena tsara dia vola sandoka avokoa izy rehetra nitentina 1.000.000 Ar. Nilaza ilay lehilahy nitondra vola io tamin'ny voalohany, fa tamin'ny zazavavindrano hono no nahazoany an'ilay vola. Niovao anefa ny teniny rehefa nofatarana mafy izy ka nilaza, fa nisy olona naniraka azy hanao "dépôt". Nampandresy ny mpitandro filaminana ilay ramatoa miasa ao an'ity Kiôska ity noho izany, ka notanana ilay lehilahy. Tany Mahanoro, amin'ny fotoana mahavokatra ny jirofio izay any an-toerana no hisian'ny vola sandoka, efa nisy ny saron'ny mpitandro filaminana tamin'izany. Mila mailo hatrany arak'izany ny rehetra rehefa mandray vola, sao trattran'ny sandoka. Tsiahivina fa gadra sy asa an-terivozona mandra-pahafatiny ny sazy, ho an'ireo minia manao izany tsy fanarahan-dalàna izany.

Niaina

Vola Malagasy, misy olon-dratsy mahavita manao sandoka ar'izany vola izany.

TONONKALO

NY MPITONDRA SY NY ROSIANINA

Tsy afa-miala ve 'nareo fa nofatoran'ny rosianina Amin'ny tsipitsipy kely noho 'nareo ilay tendan-kanina? Ny fitaoval-piadiana, ireny ve no ianteherana, Sy ampiasaina hatrany hoenti-manamafy toerana ?

Tsy afa-miala ve 'nareo fa nofatoran'ny rosianina, Ka naleo nivadi-dela sy somary nody fanina? Ny safidin'ny minisitra, iraky ny fanjakana, No indro indray fa dia nolavina, ary izy nodakana ?

Moa tsy izay no politika mahazatra hatramin'ny ela, Izay fanaonareo mpitondra tia mivadibadi-dela ? Anio manao ny velirano, ampitso indray manota fady. Tena hoe mpitondra marina sa mpamarina any an-kady ?

Tsy afa-miala ve 'nareo fa nofatoran'ny rosianina, Ka ny tombontsoam-bahoaka zary tena nohamaivanina? Ny hiletra, hiletra hatrany sy ho voky hatreny an-tenda, Izay no tena imasoana fa tsy ahoana ny ho kenda ?

Tsy afa-miala ve 'nareo fa nofatoran'ny rosianina ? Iza marina no ambony, iza marina no andrianina ? Moa dia hahazaka firy raha hikimpy itony maso ? Mihevera ry mpitondra, ny fisainana alefaso !